

„Mentsük meg Péller Józsefet!”

A hetvenes, nyolcvanas évek egyik legsúlyosabb magyarországi jogsértése történt meg 1986. októberében, amikor a Győri Katonai Bíróság 3 évi börtönre ítélte katonai szolgálat megtagadása címén Péller Józsefet. Szabályos bírósági tárgyalás megtartása nélkül, egyszerű ítélethirdetéssel. Mindez a Budapesten megtartott katolikus–marxista elméleti konferenciával egyidejűleg történt.

Péller József 21 éves soproni lakos, foglalkozása műtős. Római katolikus vallású. Intelligens, rendkívül érzékeny ember, mélyen hívő. Anélkül, hogy normává akarná tenni, még az állatok megölésétől is viszolyog, ezért vegetáriánus. Képtelennek érezte magát arra, hogy a fegyveres katonai szolgálat vállalásával hallgatólagos és szóbeli ígéretet tegyen embertársai esetleges megsemmisítésére. Ezért ragaszkodott vallási-lelkiismereti okból a fegyvertelen békeszolgálat lehetőségéhez.

1986. augusztusában a Győri Katonai Ügyészség tartóztatta le és indított ellene eljárást. Mivel az engedélyezett „védők” sohasem látják el a pacifista vádlottak jogi védelmét, Péller — a magyar szolgálatmegtagadók között egyedülálló módon — jogi érvekkel védte magát. E jogi önvédelme és a paragrafusokban való alapos jártassága annyira fölbőszítette vádlóit, hogy már előzetesen rendkívül súlyos ítélet kiszabásával fenyegették, ha nem mellőzi törvényes érveit. (Figyelemre méltó, hogy a vádló a bíróság nevében tehet és tesz előzetes közlést az ítéletről — s a közlés pontosan meg is valósul!)

A valótlan jegyzőkönyvek aláírását megtagadta. Többször tettelegesen bántalmazták őrei, hogy emberi ellenállását megtörjék. Ez azonban eddig nem sikerült.

A börtön-fokozat, amire ítélték, sokkal súlyosabb az eddigi gyakorlatként kiszabott fogház-fokozatnál: havonta csak egyszer válthat levelet, havonta egyszer lehet látogatni másfél órára, 40–50 súlyos bűncselekmény miatt elítélttel zsúfolt zárkába kerül, tébolydai viszonyokra emlékeztető körülmények közé. A feszültségek levezetésére az őrség rendszerint a pacifistákra uszítja a köztörvényes elítélteket.

Péller Józsefet, rendkívüli érzékenysége miatt, a lelki és testi összeomlás is fenyegetheti ilyen körülmények között!

Vele egyidőben 20 újabb szolgálatmegtagadó pacifistát is elítéltek. Az elítélt pacifisták összlétszáma most mintegy 150. E hír minden olvasóját arra kérem – belföldön és külföldön egyaránt –, hogy akár közleményként, akár olvasói levélként juttassa el ezt a fölhívást minél több hírközlő eszközhöz. Péller József és a pacifisták esetét tegye szóvá minden gyűlésen, konferencián, találkozón, szervezzen tiltakozó levelezőlap akciókat. Ha lehet, t a r t ó s a n !

KISZELY KÁROLY
egykori bebörtönzött

A fenti nyílt levelet a *Demokrata* c. budapesti szamizdat-könyvomas 1986. IX. számából vettük át.

Duray Miklós levele
Csehszlovákia Főügyészének,
Szlovákia Főügyészének,
Szlovákia Belügyminiszterének

Tisztelt Főügyész Úr!
Tisztelt Belügyminiszter Úr!

1987. március 17-én a pozsonyi állambiztonsági hatóság két tisztje bekísért a Nemzetbiztonsági Testület Városi Parancsnokságának Kórház utcai (ma: ulica Československej armády) épületébe, ahol egy Prágából érkezett állambiztonsági tiszt is csatlakozott hozzájuk. Mint már eddig is többször, ezúttal is törvényellenes módon léptek föl, mert nem közölték velem az eljárás okát. Amikor fölvilágosítást kértem tőlük erről, valamint kértem, hogy jelöljék meg melyik törvény értelmében járnak el, azt válaszolták, hogy majd mindent megtudok ha bent leszek (ezen nyilván a volt rendőrigazgatóság épületét értették). Figyelmeztettem őket, hogy Csehszlovákiában léteznek törvények a biztonsági szervek működésének a szabályozására. Az egyik állambiztonsági tiszt erre nevetni kezdett, majd durván visszavágott: „ha nem tetszik az eljárásunk, vegye tudomásul, hogy bekísérjük”. Mivelhogy nem ellenkeztem, fizikai erőszakot nem alkalmaztak ellenem.